

PROBLEMA „ETERUL”

ORDINE

Doc. 1

16 septembrie 1980. Instrucțiuni privind întocmirea rapoartelor în problema „Eterul”.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 12-13)

Doc. 2

26 octombrie 1984. Ordin prin care Direcția I le solicita securităților județene să ia măsuri pentru a-i împiedica pe scriitorii români să participe la un concurs literar organizat de radio „Europa Liberă”.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 103)

Doc. 3

8 septembrie 1989. Ordin trimis de Direcția I la Securitatea Iași prin care îi cerea să demareze supravegherea rudelor și cunoștințelor unor lucrători ai postului de radio „Europa Liberă” ce domiciliau pe raza județului.
(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 169)

Doc. 1

16 septembrie 1980. Instrucțiuni privind întocmirea rapoartelor în problema „Eterul”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, ff. 12-13)

URGENT

DATE PENTRU ANALIZA ACTIUNII "ETERUL"

In scopul pregătirii analizei stadiului executării sarcinilor în acțiunea "Eterul", ce va avea loc în cadrul biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securității statului în termen de șapte zile raportată în scris următoarele probleme :

1) Numărul persoanelor cu preocupări de a intra în legătură cu postul de radio "Europa Liberă", depistate în perioada 15 martie- 30 august 1980 .

a)- concluzii în legătură cu dinamica acestei categorii de persoane , comparativ cu numărul existent pînă la 15 martie 1980 ;

b) - cîți dintre cei depistați de la data punerii în aplicare a planului de măsuri sînt cunoscuți :

- cu atitudine ostilă pe linia drepturilor omului;
- cu cereri de plecare în străinătate respinse ;
- cu rude și legături ale unor fugari ;
- cu antecedente politice ori penale/fostii legionari, membri ai partidelor burgheze ,fostii condamnați, etc
- cu manifestări naționalist -iredentiste;
- cu preocupări de a scia muzica .

c) cîte din aceste persoane au fost luate în lucru :

- în dosare de urmărire informativă ;
- în supraveghere informativă ;
- în supraveghere informativă cu prioritate .

x

2). Numărul persoanelor stabilite ce au luat legătura cu postul de radio "Europa Liberă" și și au transmis materiale pe adresa acestuia :

- pe calea poștei ;
- prin intermediari/separat prin ambasade,
- concepute și expediate în numele unor elemente din țară de către rude ori legături din străinătate

ale acestora.

3. Numărul persoanelor suspecte în acțiunea "Eterul" , identificate ca vizitatori ai reprezentanțelor străine /ambasade consulatelor, biblioteci , participanți la recepții sau alte acțiuni protocolare organizate de diplomați/ de la data punerii în aplicare a planului de măsuri .

4. Numărul persoanelor asupra cărora s-a organizat supravegheri informative - din rîndul cetățenilor români care au fost la post , studii ori specializare în străinătate și respectiv al acelor care au efectuat frecvent deplasări peste hotare .

- despre cîte din acestea s-a stabilit că pe timpul șederii în străinătate au fost contactate de agenți ori colaboratori ai postului în cauză ;

- exemple de cazuri și aspecte mai deosebite rezultate pe această linie .

5. Numărul cetățenilor străini veniți în R.S.România , ori a unor repatriați sau rezidenți, stabiliți cu preocupări de a culege și transmite informații postului de radio "Europa Liberă" ori suspecti ce ar intermedia legături cu acest post.

- concluzii referitoare la căile și modalitățile de comunicare folosite ;

- măsuri întreprinse pentru neutralizarea activității acestora .

6. Radioamatori identificați cu preocupări suspecte pe linia acțiunii "Eterul"., Cazurile mai deosebite vor fi prezentate succint ,

x

7. Măsuri de prevenire întreprinse în acțiunea "Eterul" și aprecieri concrete asupra eficienței lor :

- avertizări ;

- puneri în discuția colectivelor de oameni ai muncii;

- destrămări de anturaje;

- prelucrări contrainformative efectuate în locuri , medii, concentrări de persoane , unde pot apare probleme pe linia acțiunii "Eterul";

- acordarea de sprijin organelor de presă și radio , în obținerea de materiale și prezentarea unor cazuri mai deosebite. Modalități concrete de materializare a unor astfel de acțiuni.

- alte măsuri de prevenire

Doc. 2

26 octombrie 1984. Ordin prin care Direcția I le solicita securităților județene să ia măsuri pentru a-i împiedica pe scriitorii români să participe la un concurs literar organizat de radio „Europa Liberă”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6172, f. 103)

L. FRANE

103

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I

STRICT SECRET

Ex. 1

Nr. 190/OT/ 0075842 din 26 OCT 1984

*Servantii in 27 X 84
nu s-au putut
a adunati
de catre
C. a t r e*

*loc. col. 100 siliu
si loc. col. Stezo sesau
nu s-au putut
a adunati
de catre
C. a t r e*

SECURITATEA JUDETULUI

- In atentia sefului securitatii -

Vă informăm că postul de radio "Europa liberă" în acțiunea sa de angrenare a unor elemente din interior la activități ostile, a lansat ideia "organizării unui concurs literar" rezervat prozei scurte și pieselor de teatru într-un act. Tematica acestui concurs literar este, așa cum se exprimă MAX BANUS, una singură și anume "actualitatea românească".

Organizatorii au făcut cunoscut că cele mai valoroase schițe și nuvele vor primi dreptul de autor și vor fi publicate în limba franceză de o editură din Paris, iar piesele de teatru vor fi traduse și puse în scenă de teatre din R.F. Germania.

Pentru contracararea acțiunilor dușmănoase puse la cale de postul de radio "Europa liberă" veți lua măsuri de instruire a întregului potențial informativ pentru a semnala în timp util elementele care intenționează să trimită acestei oficine de propagandă, materiale cu conținut ostil.

Se va avea în vedere în mod prioritar mediul scriitorilor, cenacurilor literare, precum și alte elemente cunoscute cu asemenea preocupări.

Informațiile mai deosebite ce se vor obține, vor fi raportate la Direcția I grupa "ETERUL".

SEFUL DIRECTIEI,
General-maior
Bordea Aron

Bordea Aron

Doc. 3

8 septembrie 1989. Ordin trimis de Direcția I la Securitatea Iași prin care îi cerea să demareze supravegherea rudelor și cunoștințelor unor lucrători ai postului de radio „Europa Liberă” ce domiciliau pe raza județului.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 6171, f. 169)

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA I

Nr. 134/NV/0069244/18.09.1989

RG
To the Hon
Coordinators
Ex. 9
169

Scrisoare
In scopul
rediti al date cont. in a fraza
de lucru fact. in a fraza
ale domn. rez. de analiza
9.09.1989
helt...

INTRARE
Nr. 0024617
Zina 11.09.1989

SECURITATEA JUDEȚULUI IASI
Tovarăsului șef al securității -

Alăturat vă trimitem 2 fișe privind angajații sau co-
laboratorii postului de radio "Europa liberă", care au rude ori rela-
ții pe raza dumneavoastră de competență.

In conformitate cu prevederile programului de măsuri în
problema "ETERUL", precum și al Hotărîrii Biroului Executiv al Consi-
liului de conducere al Departamentului Securității Statului din 28 a-
prilie a.c., asigurați punerea în lucru activ și realizarea de măsuri
combinative specifice asupra tuturor rudelor și legăturilor din țară
a acestora.

In funcție de fiecare caz, îmbunătățind și eficiența coo-
perării cu alte unități, să se acționeze în direcția influențării sau
compromiterii celor din exterior, al inițierii unor măsuri de ripostă
și demascare a activității ostile pe care rudele lor, angajați sau co-
laboratori ai respectivului post de radio, o desfășoară împotriva țā-
rii noastre.

Toate acțiunile concrete ce se vor iniția (trimiterea de
surse, scrisori, publicarea de articole în presă etc.) vor fi puse în
aplicare după consultarea prealabilă a conducerii grupei operative
"ETERUL", prin intermediul unităților centrale de profil.

De asemenea, informațiile obținute despre persoanele nomi-
nalizate în fișele anexate vor fi înaintate cu operativitate Direcți-
ei I, în referire la prezentul ordin.

SEFUL DIRECȚIEI
Colonel
Rățiu Gheorghe

Ordinul
nu se reduce
"ETERUL"